

Zaaknummer 2024-000056

Mededelingenbrief 20 augustus 2024

Provincie Gelderland

Definitief

dinsdag 20 augustus 2024

Bezoekadres: Markt 11, 6811 CG ARNHEM

Postadres: Postbus 9090, 6800 GX ARNHEM

Telefoon: (026) 3599480

E-mail: post@gelderland.nl

Website: www.gelderland.nl

 provincie

Gelderland

Inhoudsopgave

Mededelingen.....1

 Ambitie 1 | Bestuur en Weerbaarheid.....2

 Ambitie 2 | Vitaal platteland.....3

 Ambitie 3 | Cultuur en Maatschappij.....4

 Ambitie 5 | Verkeer en Vervoer.....5

 Ambitie 6 | Ruimte en Wonen.....7

 Ambitie 7 | Milieu en energie.....8

Algemene dekkingsmiddelen.....10

Mededelingen

Ambitie 1 | Bestuur en Weerbaarheid

Thema Buitenlandse betrekkingen en lobby

Provincie Gelderland neemt deel in het EU programma Interreg VI A Deutschland-Nederland 2021-2027.

Ook afgelopen maanden zijn er in de stuurgroepen van februari en mei weer 6 nieuwe projecten met Gelderse partners goedgekeurd. Hiermee komt het totaal van deelname uit Gelderland op 38 projecten met een totaal aan budgetvolume van ongeveer 112 miljoen euro.

De **nieuwe** projecten hebben betrekking op:

Health: *Beat the Rhythm; Grensglo; B-Bold-minds; Lifehelper* hebben betrekking op innovaties in de gezondheidszorg en op nieuwe toepassingsmogelijkheden op dit gebied met Artificiële Intelligentie (AI). Met de Gelderse partners Radboud UMC en St. Maartenskliniek uit Nijmegen en Karakter uit Ede.

Energie & klimaat (1); (*DIWA*) In het project DIWA wordt een grensoverschrijdende droogteaanpak ontwikkeld en geïmplementeerd. Daarmee is DIWA een uniek project. Met als leadpartner Waterschap Vechtstromen en als partner onder andere waterschap Rijn IJssel en de provincie Gelderland.

Agro & Food (1); (*SHAPE*) Om de bodemkwaliteit te waarborgen en de bodemgezondheid te behouden en te bevorderen, moeten de huidige teeltmethoden worden aangepast, wat uitgebreide kennis, nieuwe analysemethoden en teeltadviezen vereist. Met onder andere Royal Eijkelkamp B.V. uit Giesbeek.

Voor een uitgebreide beschrijving van het programma en alle projecten zie website Interreg A D1/N1.

Ambitie 2 | Vitaal platteland

Thema Water

Meanderende Maas

Op 9 juli jl. ondertekenden het ministerie van IenW, de waterschappen Aa en Maas en Rivierenland, de provincies Brabant en Gelderland, de gemeenten Oss, Wijchen, West Maas en Waal en Natuurmonumenten de Bestuursovereenkomst Realisatie Meanderende Maas. Gedeputeerde Ans Mol ondertekende namens ons college de overeenkomst. In dit project werken we samen aan de versterking van de dijk van Ravenstein tot Lith. De Maas krijgt aan Gelderse en Brabantse zijde meer ruimte, waardoor de waterveiligheid toeneemt, de ruimtelijke kwaliteit verbetert en het gebied economisch wordt versterkt, met oog voor de bestaande kwaliteiten. Langs de Gelderse oever wordt een fietspad aangelegd. Bij Najaarsnota 2024 zal hiertoe een voorstel aan uw staten worden voorgelegd. Na de zomer starten de voorbereidende werkzaamheden voor de uitvoering. In 2030 zal het project worden afgerond.

Ambitie 3 | Cultuur en Maatschappij

Thema Sport

Subsidieregels sport voorzien in behoefte

Om kinderen, tieners en volwassenen naar buiten en met elkaar in beweging te krijgen. Maar ook om jonge sporttalenten te ondersteunen in hun ontwikkeling om door te kunnen stromen naar landelijke topsportprogramma's. Hiervoor hebben uw Staten bijgedragen aan het realiseren van 3x3 basketbalpleintjes in de buitenruimte en aan regionale sporttalentprogramma's.

- **Regeling regionale talentprogramma's**

Met sporttalentprogramma's krijgen jonge Gelderse sporttalenten de kans om zich in hun sport optimaal te ontwikkelen en door te stromen naar de landelijke topsportprogramma's. Voor veel talenten is de overstap van een selectie- of clubteam naar een nationale selectie te groot. Uw Staten dragen al langer bij aan een sterk regionaal netwerk van talentprogramma's waarin jonge talenten in hun ontwikkeling worden ondersteund. In de provinciale begroting van vorig jaar is

€ 330.000 beschikbaar gesteld voor een bijdrage aan zes talentprogramma's in 2024. Halverwege dit jaar is de beschikbare subsidieruimte van de regeling 'regionale sporttalentprogramma's' bereikt en gesloten. Uw Staten hebben hiermee bijgedragen aan talentprogramma's in de volgende sporten: tafeltennis, volleybal, turnen, judo en tennis, en ook aan een multisportprogramma. Meer dan 100 jonge talenten worden hiermee bereikt. Talenten, trainers en coaches geven aan veel baat te hebben bij de regionale talentprogramma's.

- **Regeling 3x3 basketball**

Urban Sports worden door steeds meer sporters beoefend, veelal in de openbare ruimte. Als nieuwe sport heeft het 3x3 basketbal met een aansprekende gouden medaille voor Nederland zich op de Olympische Spelen van Parijs nadrukkelijk in beeld gespeeld. In nauwe samenwerking met de Nederlandse Basketbalbond en stichting 3x3 Unites hebben uw Staten in 2023 een subsidieregeling opengesteld om 3x3 basketbal in Gelderland te stimuleren en ondersteunen (3x3 basketbal NBB). Naast de aanleg van basketbalpleintjes, leidt de organisatie van 3x3 Unites daarvoor ook jongeren op die in de wijken rondom een 3x3-basketbalplein/-court wonen.

Deze jongeren worden geschoold tot leider of leidster en organiseren vervolgens sportactiviteiten op de pleintjes (3x3 leadercourse). Uw Staten dragen hiermee ook bij aan het toegankelijk maken van sport voor jeugdigen uit gezinnen die dit moeilijk kunnen betalen.

Binnen de subsidieregeling zijn acht aanvragen gehonoreerd, waarmee het beschikbare budget van € 120.000 geheel is besteed. Er zijn op deze wijze straks basketbalpleinen/-courts en opleidingen voor jongeren in: Bemmeloord, Zutphen, Didam, Harderwijk, Apeldoorn, Arnhem, Nijmegen en Barneveld. De pleintjes en opleidingen zijn al met al net op tijd gereed om mee te liften op de populariteit en succes van het 3x3 basketbal op de Olympische Spelen.

Ambitie 5 | Verkeer en Vervoer

Thema Beheer, onderhoud en verbetering infrastructuur

Verkeersveiligheid op de fietsoversteek Nieuwe Ubbergseweg (N325)

In lijn met uw motie 21M65 onderzoeken wij hoe wij de verkeersveiligheid op de fietsoversteek Nieuwe Ubbergseweg (N325) kunnen verbeteren. Aanvullend op de mededeling van 6 februari jl. informeren wij u hierbij over de stand van zaken.

Zoals bekend vond op deze plaats op 22 juni jl. een dodelijk ongeval plaats. De politie doet onderzoek naar de oorzaak ervan. De nabestaanden worden als eerste over de resultaten daarvan geïnformeerd. Navraag bij de politie leert al wel dat de aanleiding voor het ongeval **niet** ligt in de weginrichting.

In de afgelopen maanden namen wij enkele kleine maatregelen:

- Snoeien van bosschages zodat automobilisten fietsers eerder kunnen zien
- Aanbrengen van extra verkeersborden die automobilisten waarschuwen dat zij de fietsoversteek naderen
- Aanbrengen van extra markeringen op het wegdek
- Aanpassen van openbare verlichting
- Aanpassen van de zuidelijke aansluiting van het fietspad op de fietsoversteek

Deze kleine maatregelen dragen weliswaar bij aan een verbeterde verkeersveiligheid, maar zijn geen eindoplossing. Daarvoor voeren wij momenteel een verkenning uit. Dat doen wij in nauw overleg met de klankbordgroep (omwonenden, Fietzersbond, BSO Struin, HAVO Notre Dame) en de projectgroep (gemeenten Berg en Dal en Nijmegen en de verkeersadviseur van de politie).

Op verzoek van de klankbordgroep verkennen wij een extra variant. Mogelijk leidt dat tot een aangepaste planning. Vooralsnog gaan we er echter van uit dat we de verkenning in Q4-2024 kunnen afronden.

Beroep tegen inpassingsplan N318 Landbouwpasseerhavens

Uw Staten hebben op 12 juni 2024 het inpassingsplan N318 Landbouwpasseerhavens vastgesteld. Dit inpassingsplan maakt de aanleg van vier landbouwpasseerhavens op de Varsseveldsestraatweg (N318) tussen Varsseveld en Aalten mogelijk. Op 24 juli heeft een aantal omwonenden beroep (met verzoek om voorlopige voorziening) ingesteld bij de Raad van State. In het beroep betwisten zij het nut en de noodzaak van de passeerhavens. Ook vrezen ze voor gevaarlijke verkeerssituaties als de havens in gebruik zijn. Wij zullen hierop reageren richting de Raad van State en u op de hoogte stellen als uitspraak is gedaan.

Gelderse snelheidscampagne scoort goed op radio en online

Van begin mei tot eind juni voerden we de jaarlijkse verkeersveiligheidscampagne over snelheid uit. Dit jaar breidden we de inzet van communicatiemiddelen uit met radiospotjes en online banners op Omroep Gelderland. Zo'n 315.000 unieke luisteraars van 10 jaar en ouder hoorden in totaal 12 miljoen keer verschillende spotjes. Ruim 1 miljoen mensen zagen de campagneboodschap via verschillende online banners. De banner met de afbeelding van een tractor leverde de meeste clicks naar onze verkeersveiligheidswebsite op. Campagneberichten op provinciale sociale media werden ruim 34.000 keer bekeken.

Snelheidsovertredingen vormen een groot probleem in het verkeer en snelheid is daarom een belangrijk thema binnen de Uitvoeringsagenda verkeersveiligheid 2024-2027 (PS2024-264). Het gros van de mensen die te hard rijden, rijdt tot 10 kilometer harder dan toegestaan of net wat harder dan veilig past bij de lokale omstandigheden. Het gaat om een grote groep verkeersdeelnemers waar veel verkeersveiligheidswinst te

halen is. Om iedereen hiervan bewust te maken voeren alle overheden en partners jaarlijks samen campagne.

Ambitie 6 | Ruimte en Wonen

Thema Wonen

Afwijking Omgevingsverordening woningbouw Elburg

Op 12 juni 2024 is de afwijking van de Omgevingsverordening met betrekking tot het woningbouwplan Hokseberg 't Harde besproken in de Statenvergadering. Naar aanleiding van de vergadering heeft GS het definitieve besluit genomen om de afwijking toe te kennen aan de gemeente Elburg.

Ambitie 7 | Milieu en energie

Thema Energie en klimaat

De ontwikkeling van een SMR (small modular reactors) in Gelderland

Energie was altijd vanzelfsprekend. Dat verandert nu meer dan ooit. We moeten meebewegen met de beschikbare energie, zodat we er ook in de toekomst op kunnen vertrouwen. Voor de opwek van duurzame energie zijn windmolens en zonnepanelen op daken noodzakelijk. Maar we kijken ook verder, want een bredere energiemix in de toekomst is nodig. Dus bieden we ruimte voor innovatie en maken werk van kernenergie in Gelderland. We kijken daarbij naar kleine modulaire kernreactoren (small modular reactors, SMR). Dat zijn reactoren met relatief gering vermogen (gemiddeld 300 MW), die bestaan uit standaard elementen (modules) die op industriële manier in een fabriek worden gemaakt. Het samenstellen tot één centrale gebeurt op de plaats van bestemming. Dat is anders dan reguliere kerncentrales. Hun vermogen is drie tot vijf keer zo hoog en het zijn allemaal unieke exemplaren. Diverse fabrikanten werken aan de ontwikkeling van een SMR. De eerste exemplaren komen vanaf 2030 op de markt. Daarna kan het proces van vergunningen starten. Hierop gaan we ons voorbereiden. Op 9 juli stelden wij ons Gelderse actieplan kleine modulaire kernreactoren vast. Vanuit dit plan verkennen we bijvoorbeeld de rol van kleine modulaire reactoren binnen ons grondgebied en ondersteunen we de Gelderse samenleving met kennis, studies naar locaties en inzicht wat het ons kost en oplevert. Binnen deze coalitieperiode willen we ten minste twee locaties in beeld hebben waar een SMR geplaatst kan worden. Zo bereiden we ons voor dat in Gelderland de eerste SMR begin jaren 30 in werking is.

Foto Nationaal Programma RES juli 2024

Op 4 juli heeft het Nationaal Programma Regionale Energiestrategie (NPRES) een zogenaamde 'foto' van de stand van zaken voor de regionale energiestrategieën van Nederland gepubliceerd. Het NPRES doet dit tweemaal per jaar om aan te geven hoe de energiedoelen voor 2030 ervoor staan samen met een vooruitblik op de komende tijd.

In de foto geeft het NPRES aan dat het doel om het minimale bod van 35 Terawattuur (TWh) op te wekken in 2030 nog haalbaar is, maar steeds moeilijker. Daar zijn genoeg concrete zon- en windenergieprojecten voor nodig. Grootste struikelblok voor deze projecten is netcongestie. Ook de aangescherpte voorkeursvolgorde zon en de aangescherpte nieuwe milieunormen voor windenergie vertragen of bemoeilijken het realiseren van het RES-bod in veel RES-regios. Daarnaast wordt de schaarste aan ruimte voor duurzame energieopwekking steeds duidelijker.

In de RES-regio's wordt steeds meer aandacht besteedt aan een focus op het integrale energiesysteem, waarin ontwikkelingen in vraag naar energie vanuit woningbouw en bedrijven gekoppeld wordt aan de opwekking van energie uit de RES. Soms gecombineerd met besparing en (innovatieve) opslag.

Gelders-Overijsselse Regionale Aanpak Laadinfrastructuur

Op 9 juli jl. heeft ons college de Gelders-Overijsselse Regionale Aanpak Laadinfrastructuur (GO-RAL) vastgesteld (zie link naar GO-RAL). De colleges van Burgemeester en Wethouders van de Gelderse gemeenten en gemeente Veenendaal hebben we op 10 juli per brief geïnformeerd over de GO-RAL en de ondersteuning die we gemeenten bieden. Provincie Overijssel heeft eenzelfde brief verstuurd aan haar gemeenten. Met de vaststelling van de GO-RAL voldoen we aan de voorwaarden om SPUK-gelden te ontvangen van het Rijk, waarmee we de samenwerking in ieder geval tot en met 2025 kunnen voortzetten. De provincies Gelderland en Overijssel werken samen als NAL-regio Oost Nederland in het kader van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) en de GO-RAL is het werkplan van het samenwerkingsverband. Nu de energietransitie in volle gang is en ons vervoer steeds meer elektrisch wordt, is een goed laadnetwerk

in Gelderland en Overijssel essentieel. Samen met netbeheerders, gemeenten en bedrijven zorgen we onder andere voor een goede inpassing in ons stroomnet. Dit doen we door netbewust laden voor gemeenten te faciliteren en beschikbare stroom optimaal te benutten. Zo werken we samen aan de laadvraag van vandaag en morgen.

Netbewust laden is ook onderdeel van het maatregelenpakket dat Liander en Tennet hebben opgesteld om een wachtrij op kleinverbruikers (KV) en stroomuitval voor 2029 te voorkomen. Zie ook de informerende Statenbrief 'Maatregelen netcongestie' (PS2024-659) die ons college 10 juli met uw Staten heeft gedeeld.

Algemene dekkingsmiddelen

Nieuw subsidie-instrument

Wij hebben de Regels Bijdrageverlening Gelderland vastgesteld. Deze regels gaan in op 2 september 2024. Hiermee is een nieuw subsidie-instrument beschikbaar: de bijdrageregeling. Deze regeling is bruikbaar voor projecten waarin we als provincie samenwerken met publieke rechtspersonen, zoals gemeenten en waterschappen. De bijdrageregeling zorgt voor een gelijkwaardige samenwerking tussen alle betrokken partijen en minder administratieve lasten. Ook maakt de bijdrageregeling meer maatwerk mogelijk wat goed past bij onze ambities uit het coalitieakkoord.